

DRAMA MANLIA SANTANELLIJA NA POZORNICAMA PRIMORSKOG LJETNOG FESTIVALA U KOPRU I

Damir Zlatar Frey potpisao sloven i hrvatsku praiizvedbu "Kraljice ma

Eugen Štuparčić

Drama Manlia Santanellija "Kraljica majka" (Regina madre) u režiji Damira Zlatara Freya, nastala u koprodukciji Mestnog gledališća Ptuj i Gledališća Koper, sinoć je izvedena premijerno u vrtu Pokrajinskog muzeja u Kopru u okviru 25. Primorskog ljetnog festivala. Na istom mjestu slijede još dvije izvedbe - danas i sutra, a u subotu 23. lipnja s početkom u 21 sat predstava je na programu Međunarodnog festivala komornog teatra "Zlatni lav" u Umagu

Damir Zlatar Frey

Gledališća Koper

PULA - Drama Manlia Santanellija "Kraljica majka" (Regina madre) najnovija je režija Damira Zlatara Freya, kazališnog umjetnika osebujnog autorskog rukopisa čije je kreativno ishodište u Babićima Gornjim kod Umaga. Predstava, koja je nastala u koprodukciji Mestnog gledališća Ptuj i Gledališća Koper, a u kojoj glume Aleš Valič i Nataša Barbara Gračner, sinoć je izvedena premijerno u vrtu Pokrajinskog muzeja u Kopru u okviru 25. Primorskog ljetnog festivala. Na istom mjestu slijede još dvije izvedbe - danas i sutra, a u subotu 23. lipnja s početkom u 21 sat predstava je na programu Međunarodnog festivala komornog teatra - Zlatni lav u Umagu. Ova je Freyova režija ujedno slovenska i hrvatska praiizvedba ovog zanimljivog dramskog teksta.

Nova napuljska dramaturgija

Frey uz režiju potpisuje scenografiju, kostimografiju i koreografiju predstave. Prevoditelj je Gašpar Malej, a dramaturg Rok Andres, koji je uz Renatu Vidič i asistent režisera. Oblikovatelj svjetla je Jaka Varmuž, videoanimaciju potpisuje Noemi Zonta, asistent scenografa je Mito Gegić.

Kraljica majka" je peti dramski tekst talijanskog dramatičara, pisca i autora radio-

drama, Manlia Santanellija (Napulj, 1938.), koji uz Annibalea Ruccella i Enza Moscata, spada među najvažnije predstavnike talijanskog teatra, odnosno "nove napulj-

Ionescova ocjena

Zanimljivo je da je Ionesco "Kraljicu majku" ocijenio kao najbolji dramski tekst osamdesetih godina 20. stoljeća

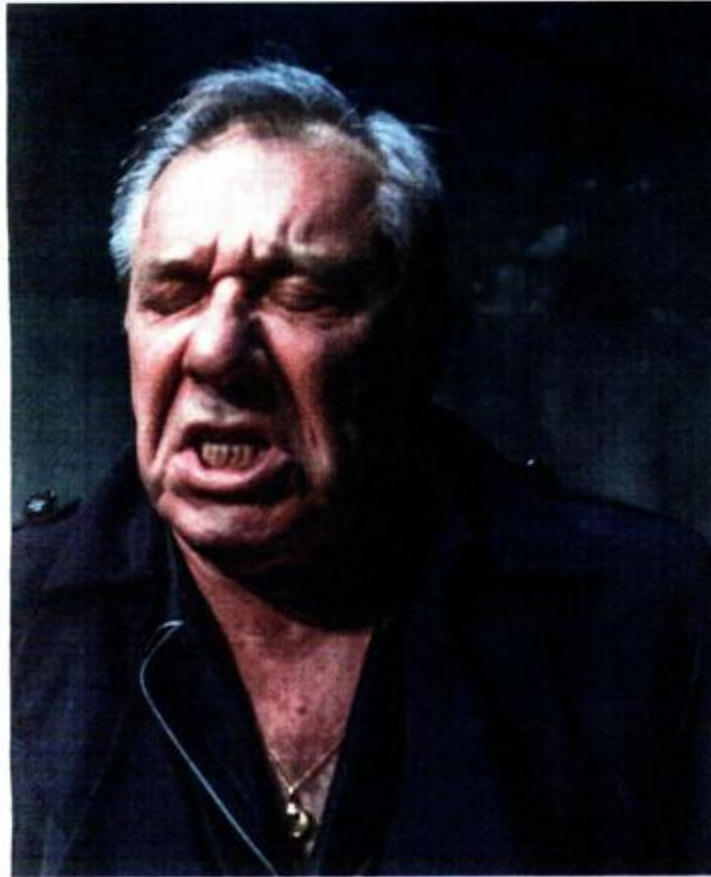
Drama boli

Frey Santanellijevu "Kraljicu majku" vidi kao dramu boli i uz rad na predstavi ističe: "Znamo da umjetnost može imati iscjeliteljsku moć u životu nekog umjetnika. Ja mislim, da je ova drama upravo to."

UMAŠKOG "ZLATNOG LAVA"

sku ajke"

Nataša Barbara Gračner i Aleš Valič u prizoru iz predstave

ske dramaturgije". Zanimljivo je da je Ionesco "Kraljicu majku" ocijenio kao najbolji dramski tekst osamdesetih godina 20. stoljeća, a nakon premijere u Teatro Sette u Astiju (1985.), predstava je brzo pronašla svoj put do europskih kazališnih pozornica te je samo u Njemačkoj doživjela 11 uprizorenja.

Uz najavu slovenske premijere Damir Zlatar Frey je kazao da su mu Santanellijev tekst prije dosta godina predstavili kao komediju, no on je tada bio snažno potresen ovom dramom. On Santanellijevu "Kraljicu majku" vidi kao dramu boli i uz rad na predstavi ističe: "Znamo da umjetnost može imati iscjeliteljsku moć u životu nekog umjetnika. Ja mislim, da je ta drama upravo to."

Obiteljska kronika o majci i sinu

- Alfredo, razvedeni i ne baš uspješan novinar, nakon godina izbjivanja, vraća se kući staroj, bolesnoj majci Regini, koja je ostala udovica, ali je i dalje dominantna; kako bi u miru (i pod izlikom da istražuje i piše o povijesnim temama) napisao knjigu o njenoj bolesti i smrti i ponudio je izdavaču. Život s majkom, koja stalno idealizira muža i - stalno ih uspoređujući, ponižava svog sina - kulminira kada Regi-

na otkriva Alfredovo pisanje i optužuje ga za prodaju njezne smrti. Alfredo, međutim, smatra kako joj je bolest jedina stvarnost u svijetu laži u kojoj živi, piše, uz ostalo u najavi predstave.

"Kraljica majka" je obiteljska kronika, koja se fokusira na odnos između majke i sina, koji svaki na svoj način žude za unutarnjim pomirenjem i traže spas iz pakla, koje nose u sebi. Iako su uzroci njihove boli različitog porijekla.

- Odnos između majke i sina, složene životne sudbine, skrivene životne pojedinosti i isprepleteni odnosi u obitelji u kojoj članovi propituju posljedice bolnih i tužnih sjećanja, samo su neki od temeljnih motiva Santanellijeva teksta, koji također otkriva još jednu razinu grijeha i tamnu stranu obiteljske tajne i sudbine; u predstavi koja kombinira neuspješno i tragično propitivanje vlastitog identiteta, idiličnu obiteljsku sliku pomućenu samostanskim grijehom majke, pa je "Kraljica majka" ironičan i očajnički krik sina koji zamornom i bolnom visekcijom vlastitog podrijetla i samostanskog grijeha majke, nastoji složiti fragmente vlastitih životnih neuspjeha; tu nema nevinosti, odgovornost i priznanje su samo slaba karika u alibiju, u kojeg oboje vjeruju, te na njima ustraju do kraja, ističe se u najavi.